

ELŐLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

AZ ELŐTERJESZTÉS CÍME: a Vízgyűjtő Pályázati Program pályázathoz való csatlakozásról

MELLÉKLETEI:

- pályázati felhívás
- műszaki leírás

AZ ELŐTERJESZTÉST TÁRGYALJA: Képviselő-testület

ÜLÉS TÍPUSA: nyílt

ÜLÉS IDŐPONTJA: 2023. június 29.

AZ ELŐTERJESZTÉST VÉLEMÉNYEZI: Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottság

MEGHÍVOTTAK: -

A HATÁROZATRÓL ÉRTESÜLNEK: Kabinetiroda, Pénzügyi osztály

ELŐTERJESZTŐ: Tarjáni István polgármester

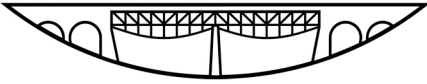
AZ ELŐTERJESZTÉST ÖSSZEÁLLÍTOTTA: Miklós Krisztina irodavezető

AZ ELŐTERJESZTÉST ELLENŐRIZTE: dr. Szabó Ferenc jegyző

2023. június 22.

BIATORBÁGY

VÁROS POLGÁRMESTERE

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a

Telefon: 06 23 310-174/240 mellék • Fax: 06 23 310-135

E-mail: polgarmester@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

TÁJÉKOZTATÓ

a Vízyűjtő Pályázati Program pályázathoz való csatlakozásról

Érd Megyei Város a LIFE LOGOS 4 Waters - LIFE20 CCA/HU/001604 „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című projekt keretében vízgazdálkodási stratégia kidolgozására pályázatot nyújt be azon településekkel konzorciumban, amelyek közigazgatási területén átfolyik a Benta patak.

Érd polgármestere megkereste önkormányzatunkat, valamint Százhalombatta, Tárnok, Sóskút településvezetőit és kérte őket a pályázati programhoz való csatlakozásra, együttműködési szándéknyilatkozat aláírására.

Az érintett települések jó munkakapcsolatban állnak egymással, a vízmegtartó, integrált települési vízgazdálkodási alapelveket magukénak vallják. Közös cél, hogy minden érintett településen – előbb pilot jelleggel, majd mind általánosabban alkalmazott gyakorlatként – megépüljenek azok a vízmegtartó helyek (esőkertek, elárasztható területek), melyek felválthatják / kiegészíthetik a gyors csapadékvezetést eredményező – mind gyakrabban kibetonozott – levezető árkokat. Érd – méretéből és térségben betöltött szerepéből fakadó – felelősségét érezve menedzsmenti szerepet vállal a térség fenntartható és integrált vízgazdálkodási stratégiájának megteremtésében.

A pályázati felhívás szerint a konzorciumi tagok részvétele fizetési kötelezettséggel, önrésszel nem jár, a támogatás 100%-os. A benyújtási határidő: 2023. június 30.

A pályázat benyújtásához szükséges szándéknyilatkozatot eljuttattam Érd gesztor településhez a sikeres pályázás érdekében.

Kérem a tisztelt bizottság és képviselő-testületet tagjait a tájékoztató elfogadására.

Biatorbágy, 2023. június 22.

Tisztelettel:

Tarjáni István
polgármester

Határozati javaslat

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2023. (VI. 29.) határozata

a Vízyűjtő Pályázati Program pályázathoz való csatlakozásról

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Vízyűjtő Pályázati Program pályázathoz való csatlakozásról szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős: Kabinetiroda, Pénzügyi Osztály

---

1. A Benta-patak

A Benta-patak bölcsője a Zsámbéki-medence. A Benta 417.7 km² vízgyűjtő területével a környék legjelentősebb folyóvize. Tinnye határában 230 m tengerszint feletti magasságban ered, ahol még Békás-pataknak nevezik. A Biai-tóba ömlik, majd ezután már Benta-patakként emlegetik. Állami tulajdon, üzemeltetője a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. A vízszintet tárnoki távjelző szintmérő folyamatosan méri.

A pályázat tervezési helyszíne a Biai-tó alatti Benta-szakasz. A lehatárolást indokolja, hogy a tó vízszintje zsilippel szabályozott, ezért a zsilip feletti (Békás) és alatti (Benta) szakasz vízgyűjtői problémái részben külön is kezelhetők.

A Biai-tó alatt a Benta egy Sóskútnál szurdokvölgygé szűkülő völgyben folyik, sebessége, esése érezhető. E tájat legelők, természetes rétek, ritka fűzfacsoportok, erdők, no és a kőfejtés emlékei jellemzik. A völgyből kiérve a Mezőföldre érkezik a víz, s a sík vidéken lelassul, hordaléklerakása jelentős. E szakaszon beavatkozások eredménye az egyenes, töltésekkel szegélyezett meder. A százhalmattai árvízvédelmi gáton keresztül ömlik a Dunába. Az utolsó, közel 2 km-es torkolati szakasz a Dunamenti Hőerőmű melegvíz-csatornájával közös.

1.1 A Benta mellékvizei

Egykori térképek tucatnyi mellékvizet ábrázolnak, némelyikük a 20. század második felében még állandó vagy időszakos vízfolyásokként ismertek is. Mára ezekből elvéve maradt, de több földtani alakzat árulkodik az egykori vízrajzról (pl. Funduklin, Fundoklia). Három jelentősebb mellékvize a Fűzes-patak, a Zámori-patak és a Berki-árok.

1.1.1 Fűzes-patak

Pátytól nyugatra ered, a torbágyi központon keresztül erős eséssel éri el a Bentát.

1.1.2 Zámori-patak

Pusztazámortól északnyugatra ered. A patak Tárnok felől Elvirapusztánál érkezik Érdre, majd Szelistyénél éri el a Benta-patakot.

1.1.3 Berki-árok

A vasút mentén érkezik a Bentába, fő ága keleti irányban Érd felé nyúlik. Érd Fenyves-Parkváros és Dombosváros belterületi vízgyűjtő gerincvezetéke a 2010-es években épült, melynek fogadására a Berki-park területén záportározót és szikkasztót tervez Érd MJV Önkormányzata. Ez a víz nem éri el a Berki-árkot, de szikkasztáson keresztül azt táplálja. Érd ettől délre eső városrészei (Tusculánium, Újtelep) az utcai vízelvezető árkokon keresztül éri el a Bentát a Vadlúd utcában, illetve a vasúti töltés mellett.

1.2 Tavak

A Békás- illetve Benta-patak és mellékágai számos tavat táplálnak. Ezek kapcsolata a patakkal dialektikus: létüket a patakoknak köszönhetik, ugyanakkor szélsőséges körülmények

---

hatására vissza is hatnak vízfolyásra, és ezt a tavak alatti települések számos esetben meg is szenvedik.

A Biai-tó már az Árpádkorban is létezett és halászat folyt a területen ugyanakkor az 1728. évi összeírás megállapítja, Bián sem halászó vizek, sem malmok nincsenek. A Bentán és mellékágain az 1880-as években 11 db vízimalom volt, melyek a 20. század elejére eltűntek, funkciójukat veszítették.

A területen meg kell még említeni Tárnok kedvelt horgásztavát és Százhalombatta 33 hektáros halastavát is.

2. Korábbi beavatkozások

Az 1779-ben készült vízszabályozási térképen található több tó is, ugyanakkor 1781-1811 között a környező tavakat lecsapolták, mely következtében a terület vízhiányos lett. A Benta árvize tavasszal és nyár elején az általánosan előfordultnál gyakoribb volt. Esetenként hirtelen áradások pusztítottak, melyek emberéleteket is követeltek, s erre Sós-kút és Tárnok lakossága máig emlékszik.

2.1 Az épített patak

Döntő változást hozott a 20. század második fele, ekkor alakították ki a Pecatavat (vizét a Benta patakából pótolják szivattyún keresztül) és Biai-tavat (közel 5 km hosszú, mai formájára 1987-ben alakították ki, a 19. század elején lecsapolt Szelíd-tó medrében).

A vízfolyás természetes viszonyait megváltoztatták, műszaki eszközökkel a patakot néhány méteres sávba kényszerítették. A gyors lefolyás érdekében a kanyarokat kiegyenesítették, a medret mélyítették, az partokat magasították. Megszűnt (csökkent) az árvízveszély, ám a víz már gyorsan távozott a tájból. Az öblökben meghúzódó értékes és ritka halállomány (ponty, harcsa, keszeg, csíkhalsz.) a rákokkal eltűntek és megszűnt a patak és annak közvetlen környezetének kapcsolata. Visszaszorultak a rétek, a változatos parti ligetek és a hozzájuk kötődő növény- és állatvilág.

A szélsőséges időjárási viszonyok következményei a mind nagyobb beépített területek csapadékvíz-elvezető rendszereinek hatványozó hatásaival megmaradtak. Az ezredfordulón több jelentős vízkár érte Érd, Tárnok és Sós-kút településeket.

2.2 Karbantartó felújítás

2009-11-ben a Benta-patak „meder-rehabilitációja” öt település közigazgatási területét érintette: Százhalombatta, Érd, Tárnok, Sós-kút és Biatorbágy. A projekt célkitűzése az árvízi előntés valószínűségének csökkentése volt. Összesen 38.600 köbméter iszaptól és földtől tisztították meg a Benta-patak medrét, a területrendezés majdnem 50 ezer négyzetméteren zajlott, de ennél jóval nagyobb területen füvesítettek és rézsűket építettek.

Bár növekedett az érintett területen élők vagyónbiztonsága, de természeti tájrehabilitáció, a vizes élőhelyek visszaállítása, a holtmedrek visszakapcsolása és a változatos parti jellemző kialakítása elmaradt. Sőt, a szükségesnél ritkábban tapasztalhatók karbantartási munkák, így a hordaléklerakódás következményeként ismét emelkedik a mederben a vízszint.

---

3. Problémák és megoldandó feladatok

Legtöbb probléma Tárnokon jelentkezik, de ezek forrásai javarészt a felette található településeken találhatók. A gyorsabb tempójú patak Tárnokra érve lelassul, esősebb napokon itt felduzzasztja a két mellékágon és az érdi csapadékvíz-elvezető csatornákon érkező csapadékvíz is. Az Érd felől és a Biai-tóból érkező csapadékvizek visszatérő konfliktusokat jelentenek. Legutóbbi, a 2023. június 7-én éjjel a meteorológia által előre jelzett intenzív csapadék a kinyitott biai zsilippel együtt ismét azt eredményezte, hogy pár óra leforgása alatt 3 métert emelkedett a patak vízszintje, s tárnoki épületeket öntött el a víz.

Tárnok és a környező települések önkormányzatai most arra keresik a választ, hogy a szélsőségessé váló időjárási körülmények és a növekvő lakosság okozta – kapacitáshiányos – ivóvízellátás szorításában hogyan lehetne egyensúlyt teremteni a természet és az ember, a gazdálkodás és a vízmegtartás, a közlekedés és rekreáció között. A tervezett nagyprojektek (pl. Érd Berki-park záportározója) mellett szükséges több mikrobeavatkozás is, melyhez – az anyagi források mellett és előtt – szakértők által kidolgozott útmutatókra, jógyakorlatokra, kommunikációs stratégiákra van szükség.

Ezek a beavatkozások részeivé válnának a budai agglomerációt körülölelő zöld gyűrűnek. (A Benta-patak és Zámori-patak ökológiai folyosó is.)

Az érintett települések jó munkakapcsolatban állnak egymással, a vízmegtartó, integrált települési vízgazdálkodási alapelveket magukénak vallják. Közös cél, hogy minden érintett településen – előbb pilot jelleggel, majd mind általánosabban alkalmazott gyakorlatként – megépüljenek azok a vízmegtartó helyek (esőkertek, elönthető területek), melyek felválthatják / kiegészíthetik a gyors csapadéklevezetést eredményező – mind gyakrabban kibetonozott – levezető árkokat. Érd – méretéből és térségben betöltött szerepéből fakadó – felelősségét érezve menedzsmenti szerepet vállal a térség fenntartható és integrált vízgazdálkodásának megteremtésében.

A településeknek együtt kell működni mind a rendszerek kiépítésében, mind a műszaki létesítmények üzemeltetése terén. Ösztönözni kell az ingatlantulajdonosokat az épületek környezetében a csapadékvíz gyűjtésében, az útfejlesztési projektek specifikálásában esőkertek és szikkasztók telepítését priorizálni kell, ütköztetni kell tudni a halastavak érdekeit a veszélyeztetett települések által kívánatos vízszintkövetelménnyel, a visszatörlesztő hatások elkerülése és az elárasztások elrendelése érdekében a részben meglévő értesítési láncra építve meg kell valósítani a szabályozható zsilipek rendszerét.

A tárgyi vízgyűjtőterület határai települési közigazgatási határokkal, népességszámmal, belterületi zöldfelületintenzitással az agglomeráció nyugati zöldfolyosójában (felhasznált források: Város-Teampannon Kft., OSM, Magyarország Ökoszisztéma-alaptérképe)

Vízgyűjtő Pályázati Program

pályázati felhívása

a LIFE LOGOS 4 WATERS - LIFE20 CCA/HU/001604

„Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért ”

című projekt keretében

Budapest, 2023. április

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

Tartalomjegyzék

2

1.	A LIFE LOGOS 4 WATERS projektről röviden	4
2.	Pályázati felhívás	5
3.	A pályázati program célja	5
4.	Mit értünk klímatudatos, természet alapú megoldások alatt	6
5.	A pályázói kör	7
5.1.	Ki jogosult pályázat benyújtására	7
5.2.	Ki nem jogosult pályázat benyújtására	8
6.	Hogyan lehet benyújtani a pályázatot	9
6.1.	Egy Pályázó hány pályázat benyújtására jogosult	9
6.2.	Benyújtandó dokumentumok	9
7.	A pályázattal kapcsolatos általános tudnivalók	10
7.1.	A pályázati programban való részvételre vonatkozó általános szabályok	10
7.2.	Milyen támogatásban részesülnek a nyertes pályázók	10
7.3.	Milyen területet érinthet a pályázat	11
7.4.	Mekkora önerő kell a pályázathoz	11
7.5.	Milyen szakmai elvárásoknak feleljen meg a pályázat	11
8.	A Vízgyűjtő Pályázati Program által nyújtott támogatás jellege	12
8.1.	A szakmai koncepció, tanulmány elkészítésével kapcsolatos információk	12
8.2.	Meddig lehet benyújtani a pályázatot	13
9.	Benyújtott pályázatok értékelésének menete	13
9.1.	Milyen eljárásrend alapján történik a benyújtott pályázatok elbírálása	13
9.2.	Kiválasztási folyamat	16
9.3.	Várhatóan hány pályázat kerül kiválasztásra az 1. és 2. körben	16
9.4.	Döntésről való értesítés	17
10.	A pályázat végrehajtásával kapcsolatos egyéb elvárások	17

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

10.1.	Általános elvárások a nyertes pályázók felé.....	17
10.2.	A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt során és pályázat megvalósítását követően milyen kötelezettségei keletkeznek a nyertes pályázóknak.....	17
11.	További fontos információk.....	19
11.1.	Kapcsolattartás.....	19
11.2.	Pályázati dokumentumok.....	19
11.3.	További kérdések.....	19
12.	Mellékletek.....	20

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

1. A LIFE LOGOS 4 WATERS projektről röviden

4

A LIFE20 CCA/HU/001604 azonosítószámú „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt, az Európai Unió által működtetett LIFE Program Éghajlat-politikai Alprogramja keretében valósul meg tervezetten 2021. október 1. és 2025. szeptember 30. között.

A projekt átfogó célkitűzése a helyi önkormányzatok éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási és koordinációs képességeinek megerősítése, illetve a témához kapcsolódó pályázati (hazai és közvetlen EU-s) források lehívásának és hatékony felhasználásának támogatása, továbbá a természetes vízmegtartó megoldások népszerűsítése, települési és vízgyűjtő-szintű alkalmazásának elősegítése Magyarország vízvesztő pozíciójának mérséklése érdekében. A természet alapú vízmegtartó megoldások vízgyűjtő-szintű alkalmazása növeli a helyi és regionális éghajlati ellenálló képességet és lehetővé teszi a klímaváltozás ökoszisztémára és társadalmunkra gyakorolt hatásainak mérséklését. A vizes élőhelyek megőrzése és növelése hozzájárul továbbá a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához is.

Cél továbbá a kis vízgyűjtőkön integrált, ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megoldások demonstrációs célú megvalósításának elősegítése, valamint ezen intézkedések alkalmazásának ösztönzése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében. Az önkormányzatok és a legfontosabb érdekelt felek ismereteinek növelése - az ökoszisztéma-alapú alkalmazkodás, az éghajlatváltozás okozta vízkockázatok és az integrált vízgazdálkodás témájában - hozzájárulnak a klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képesség növeléséhez.

Célunk, hogy a vízgyűjtő-szintű együttműködés tapasztalatai és a kapott szakmai segítségnyújtás támogassák a helyi önkormányzatokat abban, hogy a vízmegőrzésen és visszatartáson alapuló helyi vízgazdálkodás felé mozduljanak el Magyarország vízvisszatartó képességének javítása érdekében.

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

A projekt széles partneri együttműködésben valósul meg a Belügyminisztérium koordinálásában és további hét Partner (Bátya Község Önkormányzata; Püspökszilágy Község Önkormányzata; Klímabarát Települések Szövetsége; Magyar Mérnöki Kamara; Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Kara; Országos Vízügyi Főigazgatóság; WWF Magyarország Alapítvány) közreműködésével.

5

A projektről részletesen olvashatnak a projekt weboldalon: <https://lifelogos4waters.bm.hu/>.

2. Pályázati felhívás

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében kiírásra kerülő pályázati programban olyan kis léptékű, természet alapú megoldásokat felhasználó, innovatív, vízgyűjtő-szintű projektek szakmai előkészítését kívánjuk támogatni, melyek elősegítik a vízgyűjtő-szintű együttműködést a klímaváltozás hatásaihoz való hatékony alkalmazkodás érdekében. **A nyertes önkormányzati konzorciumok nem pénzügyi támogatásban részesülnek, hanem a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt szakértői által a felvetett problémájukra megoldásként elkészített szakmai koncepciót, tanulmányt kapják meg.** A pályázati felhívás nyertesei a kapott szakmai támogatás mellett részt vehetnek a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretén belül megvalósuló egyes rendezvényeken, klíma workshopok-on, illetve tréningeken is.

3. A pályázati program célja

A Vízgyűjtő Pályázati Program célja az azonos vízgyűjtő-területen elhelyezkedő, szomszédos, vagy közel fekvő települések együttműködésének ösztönzése és elősegítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási megoldások megtalálásában, megalapozva ezzel hosszú távú együttműködésüket. Ez különösen fontos az olyan környezeti kihívások esetében, amelyek csak közösen vagy hálózatos, integrált megoldásokkal kezelhetők, függetlenül a közigazgatási határoktól. Így jelen pályázati program célja a **kis léptékű természetes vízmegtartást segítő beruházások széles**

körü, vízgyűjtő-szintű használatának ösztönzése és támogatása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében.

A Vízgyűjtő Pályázati Program közvetlen célja továbbá, hogy **átfogó szakértői támogatást nyújtson olyan önkormányzati partnerségeknek**, amelyek korábban nem rendelkeztek humántőkével vagy anyagi forrással az ilyen típusú koncepciók közös kidolgozására. A vízgyűjtő-támogatási program további célja, hogy a nyertes pályázók számára kidolgozott koncepciókon keresztül **országszerte ösztönözze a vízgyűjtő-szintű együttműködést és stratégiafejlést**.

A program további célja, hogy az elkészülő komplex, vízgyűjtő-szintű, természetes vízmegtartáson alapuló megoldásokat felhasználó szakmai koncepciói **alapként szolgáljanak egy jövőbeli pályázati dokumentáció összeállításához** (akár a LIFE, akár más finanszírozási lehetőség keretében), valamint példaként szolgáljanak a projektben kidolgozott jó gyakorlatok más területeken való alkalmazáshoz is.

A programmal kapcsolatban kiemelten fontos szempont a replikáció, melynek célja, hogy a helyi, egyedi adottságok figyelembe vétele mellett az elkészült **szakmai koncepciók, tanulmányok példaként szolgáljanak** más önkormányzati partnerségek számára a koncepcióalkotás során, illetve annak bemutatása, hogy az önkormányzatok vízgyűjtő-szintű együttműködése elősegíti a kedvezőbb és hatékonyabb megoldások megvalósítását a szereplők településhatárokon átívelő bevonásával.

4. Mit értünk klímatudatos, természet alapú megoldások alatt

A természetes vízmegtartó megoldások olyan többfunkciós megoldások, melyek a vízkészletek védelmét és egyéb, vízzel kapcsolatos problémák megoldását szolgálják az ökoszisztémák fenntartása és helyreállítása által önműködő, természetes folyamatokra alapozva.

A természet alapú megoldásokra az alábbi tulajdonságok jellemzők:

- általában a „sok kicsi sokra megy” elv alapján alkalmazzák őket, hiszen több megoldás együttes alkalmazásával érnek el kellő hatást, így a kihívást a megoldások helyes kombinációjának és alkalmazásának megtalálása jelenti;
- több EU-s és hazai stratégiai cél elérését egyszerre segítik;
- természetes folyamatok elősegítésével vagy természetközeli megoldásokkal érik el hatásukat;
- önfenntartó természetes rendszerek, így alacsony a fenntartási és az üzemeltetési igényük, tehát költséghatékonyak;
- rendszerint kis léptékű beavatkozások, melyek kisebb beruházási összeget igényelnek;
- több járulékos előnnyel járnak pl.: természet- és tájvédelmi, gazdasági, vízkár-megelőzési, vízvédelmi, rekreációs hasznot hajtanak természetes ökoszisztéma-szolgáltatások erősítésén keresztül;
- alkalmazásuk gyakran együttműködést igényel több önkormányzat vagy más érintettek között.

Önmagukban ezek a megoldások nem új keletűek, korábban is széles körben alkalmazták őket, esetenként más néven; mint például a füves (szikkasztó) árkok, a mezővédő erdősávok, a vizesélőhely-rekonstrukciók és záportározók. Az újdonságot az jelenti, hogy e megoldások tervezett, széles körben történő használata sokkal nagyobb, táji és vízgyűjtő-szintű eredményhez vezet. Nagy számban alkalmazva őket, akár országos hatás elérésére is alkalmasak.

5. A pályázói kör

5.1. Ki jogosult pályázat benyújtására

Magyarország települési önkormányzatainak (GFO 3211¹) konzorciumai, amelyben partnerként részt vehetnek Magyarország vármegyéinek önkormányzatai is. A

¹ A Központi Statisztikai Hivatal Gazdasági Szervezetek Regisztere alapján használt osztályozás szerinti helyi önkormányzatok

felhívás célcsoportja azon települések csoportja, amelyek egy részvízgyűjtőn (lásd.: 221/2004. (XII.30.) Korm. rendelet 2§ c.) pontja) helyezkednek és a felmerült megoldandó probléma azonos befogadót, vízfolyást érint.

A pályázó települések **akkor jogosultak** a támogatásra, ha:

8

- földrajzilag közel helyezkednek el egymáshoz (akkor jogosult a támogatásra, ha közigazgatásilag határosak egymással, vagy maximum két település választja el egymástól), és
- egy vízfolyás vagy tó vízgyűjtő területén helyezkednek el² és/vagy egy vagy több közös vízgazdálkodási probléma vagy problémák kötik össze őket, amelyekre közösen szeretnének megoldást találni.

Legalább 3 település együttműködése szükséges, de a felhívás célja minél több település együttműködésének ösztönzése. A pályázó települések partnerségei településmérettől függetlenül jogosultak pályázat benyújtására.

Előnyt jelent a pályázat elbírálása során, ha az önkormányzati konzorcium 3-nál több taggal rendelkezik, továbbá előnyt jelent a pályázat elbírálása során, ha az önkormányzati konzorcium legalább egyik tagja a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározott kedvezményezett járások területéről pályázik.

5.2. Ki nem jogosult pályázat benyújtására

Nem nyújthatnak be támogatási kérelmet:

- Magyarország települési önkormányzatai egyénileg;
- területi önkormányzat önállóan;
- egyéb önkormányzatok (pl. kisebbségi önkormányzatok)
- továbbá a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt két demonstrációs vízgyűjtő-területén érintett partner és együttműködő önkormányzatok.

² Megfelelő az is, ha a közigazgatási területük jelentős része a megcélzott vízgyűjtő-területen fekszik és a problémával érintett.

6. Hogyan lehet benyújtani a pályázatot

A pályázatok benyújtására **kizárólag** online módon van lehetőség **az info@klimabarathu** e-mail címen keresztül. Az ezzel kapcsolatos információkért kérjük, keressék fel a www.klimabarathu oldalt.

9

6.1. Egy Pályázó hány pályázat benyújtására jogosult

Magyarország települési önkormányzatainak konzorciumai egy pályázat benyújtására jogosultak. Egy települési önkormányzat kizárólag egy konzorcium tagjaként vehet részt a pályázati felhívásban. Magyarország vármegyei önkormányzatai több konzorciumban is együttműködő partnerként részt vehetnek.

6.2. Benyújtandó dokumentumok

A pályázat benyújtásához a pályázati adatlap és a Konzorciumi Együttműködési Megállapodás leadása szükséges. A pályázat leadását megelőzően célszerű a vonatkozó online felületet áttekinteni, a végleges pályázatot pedig csak a megfelelő előkészületek után leadni, különös tekintettel az alábbiakra:

- A Pályázó által kitöltött pályázati adatlapnak tartalmaznia kell a konzorciumban résztvevő, pályázó önkormányzatok körét, azonosító adatait, valamint a közös probléma rövid leírását. Az adatlapot PDF formátumban, aláírva kell benyújtani. A **pályázati adatlap** jelen felhívás 1. számú mellékletét képezi.
- A **Konzorciumi Együttműködési Megállapodásnak** minden együttműködő önkormányzat hivatalos képviselője által aláírva kell benyújtásra kerülnie. A megállapodás jelen felhívás 2. számú mellékletét képezi.

A Klímabarát Települések Szövetsége **nem tudja befogadni** azon pályázatokat, amelyek nem felelnek meg a kiírási és formai követelményeknek, nem tartalmazzák valamely kötelezően benyújtandó dokumentumot, vagy a benyújtási határidőt (2023. június 30.) követően kerülnek megküldésre.

7. A pályázattal kapcsolatos általános tudnivalók

7.1. A pályázati programban való részvételre vonatkozó általános szabályok

Az alábbi általános szabályok betartása kötelező minden pályázat esetén:

10

- egy Pályázó konzorcium (minimum 3 települési önkormányzat) egy pályázat benyújtására jogosult;
- a Pályázóknak pályázati díjat nem kell fizetnie;
- a pályázat benyújtásakor kötelező címettként a Klímabarát Települések Szövetségét – az www.klimabarát.hu e-mail címet – kell megadni, mint a pályázat kezelőjét, valamint a levél tárgyaként a jelen pályázati felhívás megnevezését és a konzorciumvezető partner nevét kérjük feltüntetni az alábbi formában: „Vízgyűjtő Pályázati Program_Konzorciumvezető partner neve”.

7.2. Milyen támogatásban részesülnek a nyertes pályázók

A pályázat keretében egy komplex, vízgyűjtő-szintű, természetes vízvisszatartáson alapuló, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz kapcsolódó kis léptékű megoldásokra vonatkozó szakmai koncepció, tanulmány kerül kidolgozásra a nyertes konzorcium sajátosságainak figyelembevételével, egyedi elbírálás alapján.

A Pályázati Program keretében a nyertes pályázók a pályázat előzetes előkészítettségének függvényében szakértői támogatással elkészülő szakmai koncepciót, tanulmányt kapnak, amely javaslatot tesz a beavatkozási helyekre és az egyes helyre vonatkozóan szakértői ajánlást tesz a beavatkozás módjára a jelzett probléma megoldása érdekében.

A támogatott önkormányzati konzorcium az integrált vízgazdálkodáson alapuló vízgyűjtő-szintű szakmai koncepcióit felhasználhatják az ellenálló, természet alapú vízgazdálkodási rendszereik fejlesztéséhez, illetve témához kapcsolódóan

rendelkezésre álló pályázati forrásokra való pályázáshoz. A Vízyűjtő Pályázati Programnak köszönhetően az önkormányzatok szélesebb körű szakmai ismeretekkel és partneri körrel rendelkezhetnek majd, és nagyobb rálátást kaphatnak a rendelkezésre álló uniós forrásokhoz és egyéb forrásokhoz való hozzáférésről, illetve az elkészülő szakmai koncepció alapjául szolgálhat a sikeres forrásle hívásnak is a későbbiek során.

7.3. Milyen területet érinthet a pályázat

A pályázó önkormányzati konzorcium közigazgatási határán belül lévő területek, belterület és külterület egyaránt.

7.4. Mekkora önerő kell a pályázathoz

Nem szükséges önerő vagy saját forrás megléte a pályázathoz, a pályázat benyújtása díjmentes. Azonban amennyiben a konzorcium tagjainál önerő áll rendelkezésre, azt kérjük jelezzék a Pályázati adatlapon.

7.5. Milyen szakmai elvárásoknak feleljen meg a pályázat

A pályázatnak meg kell felelnie a pályázati felhívás általános elvárásainak, emellett a pályázatnak tartalmaznia szükséges a klímaváltozáshoz köthető vagy súlyosbodó, a pályázó konzorciumi tagok közös vízgazdálkodási problémájának részletes leírását. Ezt az 1. számú mellékletben található Pályázati adatlap formai és tartalmi követelményeknek megfelelő kitöltésével kérjük megtenni. Továbbá a probléma leírásnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- Klímaváltozásból fakadó sérülékenység bemutatása: Milyen klímaváltozáshoz kapcsolódó jelenség(ek) járulnak hozzá a probléma kialakulásához? Hogyan és hol alakul ki ez a probléma, és milyen hatása van, milyen károkat okoz? Milyen gyakran jelentkeznek?
- Az érintett terület bemutatása: Hol jelentkeznek a probléma?
- Az érintettek bemutatása: Kiket/mely csoportokat érint a probléma?

8. A Vízyűjtő Pályázati Program által nyújtott támogatás jellege

Jelen felhívás keretében nyújtott szakmai támogatás költségeit a Klímabarát Települések Szövetségének partnerei a Magyar Mérnöki Kamara és a WWF Magyarország a LIFE LOGOS 4 WATERS - LIFE20 CCA/HU/001604 „Innovatív vízgazdálkodási módszerek integrált gyakorlati alkalmazása vízyűjtő szinten önkormányzati koordinációval” című projekt keretében biztosítja.

8.1. A szakmai koncepció, tanulmány elkészítésével kapcsolatos információk

A sikeres önkormányzati konzorciumok átfogó szakértői támogatást kaphatnak az alábbi területeken, a problémafelvetés és a második körben benyújtott pályázatban megfogalmazott kérelem alapján:

1. Szakmai támogatás egyszerűsített települési sérülékenységi vizsgálat elkészítéséhez.³
2. Szakmai (vízgazdálkodási és tájhasználati) koncepció: természetes vízvisszatartáson és megőrzésen alapuló megoldással a vízgazdálkodási problémák kezeléséhez.
3. Megvalósíthatósági vizsgálat: A megoldási koncepció műszaki, engedélyezési, gazdasági és környezeti megvalósíthatósága, a lehetőségek és akadályok feltárása (domborzat, földhasználat, tulajdonviszonyok, költségek, támogatások stb.).
4. Műszaki javaslat: A vízmegtartó és más ökoszisztéma-alapú fenntartható vízgazdálkodási intézkedések alkalmazhatóságára vonatkozóan és az intézkedések rangsorolásával.
5. Költségbecslés: a szakmai koncepció megvalósításához a várható költségek

³ A sérülékenységi vizsgálat készítéséről információt az „Általános elvárások a nyertes pályázók felé” fejezetben talál

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

tájékoztató szintű meghatározása.

A szakmai koncepciót és tanulmányt a szakértői munkacsoport a nyertes konzorciumban együttműködő önkormányzatokkal közreműködve készíti el.

E pályázati rendszer esetében tehát a pályázó önkormányzatok **nem pénzügyi támogatásban, hanem szakértői támogatásban részesülnek** a projekt által biztosított munkacsoportban részt vevő szakértők által.

13

8.2. Meddig lehet benyújtani a pályázatot

A pályázatokat 2023. június 30. (péntek) 23:59 percig lehet benyújtani elektronikusan, az info@klimabarát.hu e-mail címen keresztül. Kérjük az elektronikus levél tárgyaként a „Vízgyűjtő Pályázati Program_Konzorciumvezető partner neve” kerüljön feltüntetésre.

Hiánypótlásra 2023. június 30. (péntek) 23:59 percig van lehetőség. A benyújtott pályázati anyag módosítására kizárólag egyszeri alkalommal online formában, 2023. június 30. (péntek) 23:59 percig az info@klimabarát.hu e-mail címre küldött elektronikus levél útján van lehetőség. Ebben az esetben tárgyként kérjük, a „Hiánypótlás”-t vagy „Módosítás”-t jelöljék meg.

Tekintettel arra, hogy a pályázatok végső benyújtási határideje és a hiánypótlás benyújtásának határideje azonos, ezért javasoljuk, hogy pályázati dokumentációjukat lehetőség szerint a benyújtási határidő előtt egy héttel nyújtsák be, hogy lehetőségük legyen az esetlegesen felmerülő módosítások és hiánypótlás elvégzésére.

9. Benyújtott pályázatok értékelésének menete

9.1. Milyen eljárásrend alapján történik a benyújtott pályázatok elbírálása

A Vízgyűjtő Pályázati Program kétkörös. A pályázati program első körében a jelen felhívás 5.1. fejezetében meghatározott jogosulti kör nyújthat be pályázatot,

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

amennyiben eleget tesz a 7. fejezetben található pályázat benyújtásával kapcsolatos feltételeknek. Továbbá amennyiben a pályázati dokumentációt (1. számú melléklet Pályázati adatlap, 2. számú melléklet Konzorciumi Együttműködési Megállapodás) hiánytalanul a megadott módon és határidőig benyújtja a Klímabarát Települések Szövetsége részére.

14

A pályázatok beérkezését követően megvizsgálásra kerül, hogy:

- a Pályázó a pályázat benyújtására jogosultak körébe tartozik-e;
- a pályázati felhívásban megjelölt valamennyi csatolandó dokumentum megfelelően kitöltve került-e benyújtásra;
- a benyújtott pályázat szakmai tartalma összhangban áll a jelen Felhívásban foglalt célkitűzésekkel.

A formai követelmények ellenőrzését követően a benyújtott pályázatokat a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében, a különböző szakterületek képviselőinek részvételével felállított bírálóbizottság vizsgálja meg, amely dönt azokról a pályázatokról, amelyek a pályázati szakasz második körébe továbbjutnak. A pályázatot benyújtott konzorciumok kapcsolattartói 2023. augusztus 4-ig kerülnek kiértékelésre a pályázati szakasz első körös bírálatának eredményéről.

A pályázati szakasz második körébe legfeljebb 10 db pályázat kerül be. A továbbjutó pályázó konzorciumoknak ezt követően egy részletesebb pályázati adatlapot kell majd kitölteniük problémájuk leírására vonatkozóan, valamint a kiválasztási eljárás céljából további kiegészítő leírást, információkat kell benyújtaniuk:

- természetföldrajzi, vízrajzi adottságokra,
- a problémával érintett helyi érdekeltekre vonatkozóan,
illetve meg kell adni, hogy:
- milyen már átadott infrastrukturális rendszerek működnek a területen,
- milyen működő árvízvédelmi és vízelvezetési elemek állnak rendelkezésre a településeken, valamint

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

15

- minden olyan releváns információt, ami segíti a bírálókat a pályázat elbírálásában, a megoldandó probléma megértésében.
- Amennyiben a Pályázónak már rendelkezésére áll előzetes megoldási koncepció/elképzelés, az első pályázati fordulóban részletezett problémák megoldására, abban az esetben a második fordulóban van lehetőségük ezeket bemutatni.

A részletesebb, második körös pályázati dokumentációban a Pályázóknak meg kell jelölniük, hogy milyen jellegű szakértői támogatást szeretnének igénybe venni (lásd.: a pályázati kiírás 8.1. fejezetében megfogalmazottak).

A pályázati szakasz második körének dokumentációját 2023. október 31-ig kell benyújtania a továbbjutott Pályázóknak.

A nyertes pályázatokról, illetve a támogatások odaítéléséről a LIFE LOGOS 4 WATERS projektben közreműködő partnerekből és együttműködő külső szakmai szervezetekből álló Integrált Támogató Tanács dönt a bíráló bizottság javaslata alapján. A második körös pályázati szakaszba továbbjutott önkormányzati konzorciumok 2023. december 20-ig kerülnek tájékoztatásra az Integrált Támogatói Tanács döntéséről.

A pályázatok értékelése a benyújtott pályázatban foglalt szakmai tartalom és a pályázat második körében a bíráló bizottság által kért további információk alapján történik.

Az Integrált Támogató Tanács által kijelölt szakértői munkacsoport a beérkező pályázatokat a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében kidolgozott objektív szempontrendszer alapján fogja elbírálni. A munkacsoport szakértő tagjai tervezetten: vízgazdálkodási szakértő/vízmérnök, természetvédelmi/tájvédelmi szakértő, éghajlatváltozási szakértő, településrendezési mérnök, mezőgazdasági/tájfejlesztési szakértő, közigazgató, jogász végzettségű kollégák.

Az Integrált Támogató Tanács fenntartja magának a jogot, hogy megfelelő Pályázó

hiányában új kiírást tesz közzé, melynek keretében új pályázatok benyújtására ad lehetőséget.

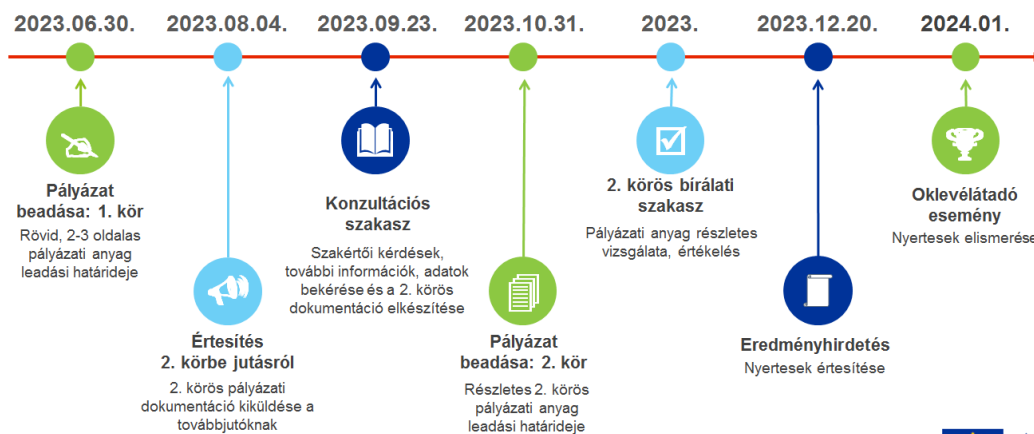
Az Integrált Támogató Tanács által hozott végleges döntéssel szemben jogorvoslati lehetőségre nincs mód.

16

9.2. Kiválasztási folyamat

Vízgyűjtő Pályázati Program

Idővonala (pályázat benyújtásának és értékelésének menete)

9.3. Várhatóan hány pályázat kerül kiválasztásra az 1. és 2. körben

Az első kört követően tervezetten legfeljebb 10 db konzorciumi pályázat kerül be a második körös bírálati szakaszba.

A második kört követően kiválasztásra kerülő nyertes, konzorciumi pályázatok várható száma: 5 db.

A Támogató a támogatói okirat egyoldalú ellenjegyzését követően 2024. december 31-ig elkészíti a nyertes pályázathoz kapcsolódó szakmai koncepciót.

9.4. Döntésről való értesítés

A döntésről a nyertes és támogatásban nem részesült Pályázók elektronikus levélben értesülnek a 9.1. és a 9.2. fejezetben foglaltak szerint. A nyertes pályázatok a www.klimabarát.hu honlapján a [LIFE LOGOS 4 WATERS projekt](#) honlapján is közzétételre kerülnek.

17

10. A pályázat végrehajtásával kapcsolatos egyéb elvárások

10.1. Általános elvárások a nyertes pályázók felé

A pályázó önkormányzatok konzorciumi együttműködési megállapodást kötnek a projektben való közös részvételre vonatkozóan majd a kiválasztást követően a nyertes konzorciumokban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületeinek el kell fogadniuk a pályázati program keretében nyújtott szakértői támogatást, illetve a pályázati programban nyertes konzorciumként való részvételt és az ezzel vállalt kötelezettségek teljesítését.

A nyertes konzorcium tagjai vállalják, hogy a LIFE-MICACC projekt keretében elkészült „Települési sérülékenység és alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” című e-learning tananyagot ⁴ önkormányzatuk részéről legalább egy fő sikeresen elsajátítja és a képzés elvégzését követően sikeresen teljesíti a záró tesztet (Tudáspróbát), melyért 5 kreditpont szerezeni a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Probono rendszerében.

10.2. A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt során és pályázat megvalósítását követően milyen kötelezettségei keletkeznek a nyertes pályázóknak

- A nyertes konzorciumokban résztvevő önkormányzatok vállalják, hogy elkészítik a településük egyszerűsített sérülékenységi vizsgálatát a LIFE-

⁴ Elérhető a LIFE-MICACC projekt honlapján az alábbi linken:

https://vizmegtartom megoldasok.bm.hu/felmeres/ilias.php?baseClass=ilrepositorygui&reloadpublic=1&cmd=fra meset&ref_id=1

MICACC projekt keretében kifejlesztett – az előző pontban részletezett – e-learning tananyag alapján.

- A nyertes konzorciumban résztvevő önkormányzatok megosztják a koncepció elkészítéséhez szükséges és az adott önkormányzat birtokában lévő adatokat, információkat a munkacsoportban résztvevő szakértőkkel, illetve a rendelkezésükre bocsájtják azokat. Emellett a szakértői munka teljes körű támogatása (pl.: helyszíni szemle biztosítása az érintett területeken, tulajdonviszonyok és területhasználatok tisztázása, stb.) is elvárt a nyertes önkormányzatoktól.
- A nyertes önkormányzatok vállalják, hogy együttműködnek, konzultálnak a szakértői munkacsoporttal a szakmai koncepció, tanulmány helyi szükségleteknek megfelelő kidolgozása érdekében. Emellett szükséges a támogatott tevékenység eredményeinek kommunikációja a lakosság felé, illetve az érdeklődő önkormányzatok és szakmai szervezetek számára az ezzel kapcsolatos információk biztosítása.
- A Pályázók pozitív támogatói döntés esetén vállalják, hogy a pályázati program keretében elkészülő szakmai koncepció, tanulmány vonatkozó részeit beépítik a vonatkozó helyi fejlesztési és szabályozási tervükbe és a stratégiáikba (pl. integrált helyi fejlesztési stratégiák, SECAP, Klímastratégia, Környezetvédelmi Program stb.) a dokumentumok soron következő esedékes felülvizsgálata során.
- Kérésre a pályázat nyertes konzorciumai vállalják, hogy megosztják és bemutatják a részükre készült szakmai koncepciót, tanulmányt valamint az általuk esetlegesen ebből már végrehajtott tevékenységeket és egyéb jól bevált gyakorlatokat a projekt disszeminációs rendezvényein.
- Az elkészült koncepciókat a nyertes önkormányzatok képviselő-testületeinek

jóvá kell hagyniuk.

- Végezetül vállalják, hogy törekszenek az elkészülő szakmai koncepcióban szereplő szakmai megoldások megvalósítására, aminek érdekében 3 éven belül benyújtanak egy pályázatot egy erre alkalmas uniós/hazai támogatási programra (amennyiben rendelkezésre áll ilyen felhívás - operatív programok vagy közvetlen brüsszeli finanszírozás), vagy a konzorcium tagjai együttműködésben saját forrásból elkezdik megvalósítani a szakmai koncepcióban meghatározott teendőket.

11. További fontos információk

11.1. Kapcsolattartás

A támogatási kérelemben a Kapcsolattartó adatainál az e-mail cím megadásánál olyan elektronikus postafiók cím megadása szükséges, amelyet a Kapcsolattartóként kijelölt személy naponta figyelemmel kísér.

11.2. Pályázati dokumentumok

A pályázati dokumentumok (Pályázati adatlap és a Konzorciumi Együttműködési Megállapodás) kizárólag magyar nyelven, PDF formátumban nyújthatók be, amelyek a www.klimabarathu.hu oldalról tölthetők el (lásd részletesen.: a felhívás 6.2. fejezet)

11.3. További kérdések

A pályázattal kapcsolatban felmerült további kérdéseikkel kérjük, forduljanak a Klímabarát Települések Szövetségének munkatársaihoz az alábbi elérhetőségeken:

- Kiss Bence Álmos, vezető projektkoordinátor (Tel.: 06-20-394-4509, E-mail: bence.kiss@klimabarathu.hu)

LIFE20 CCA/HU/001604

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

- Porhajas Gábor László, projektasszisztens (Tel.: 06-20-923-1853, E-mail: gabor.porhajas@klimabarathu.hu)

A kiíró lehetőségeihez mérten öt munkanapon belül válaszol a feltett kérdésekre.

20

12. Mellékletek

1. számú melléklet - Pályázati adatlap
2. számú melléklet - Konzorciumi Együttműködési Megállapodás